

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 26.3.2013
COM(2013) 147 final

2013/0080 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

**om åtgärder för att minska kostnaderna för utbyggnad av höghastighetsnät för
elektronisk kommunikation**

(Text av betydelse för EES)

{SWD(2013) 73 final}

{SWD(2013) 74 final}

MOTIVERING

I denna motivering presenteras förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om åtgärder för att minska kostnaderna för utbyggnad av höghastighetsnät för elektronisk kommunikation.

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

1.1. Motiv och syfte

Den föreslagna förordningen syftar till att sänka kostnaderna för utbyggnaden av höghastighetsinfrastruktur för elektronisk kommunikation och göra den effektivare. Detta ska åstadkommas genom att i högre utsträckning tillämpa bästa praxis i EU, vilket kommer att skapa gynnsammare förutsättningar för att genomföra en väl fungerande inre marknad på ett område som är viktigt för i princip alla ekonomiska sektorer.

Bygg- och anläggningsarbeten brukar stå för största delen av de totala kostnaderna för nätutbyggnad¹, oavsett vilken teknik som används. Enligt vissa beräkningar handlar det om så mycket som 80 % för vissa typer av teknik.

Om det införs ett antal direkt tillämpliga rättigheter och skyldigheter som gäller för alla etapper i byggandet av infrastruktur, möjliggörs avsevärda kostnadsminskningar. Hindren för investeringar och marknadstillträde kan minskas genom att möjliggöra intensivare användning av befintlig fysisk infrastruktur, ökat samarbete kring planerade bygg- och anläggningsprojekt och förenklade tillståndsförfaranden och genom att undanröja hinder för höghastighetsfärdig infrastruktur i byggnader.

Detta initiativ är därför inriktat på fyra viktiga problemområden: 1) Ineffektivitet och flaskhalsar i samband med användningen av befintlig fysisk infrastruktur (t.ex. ledningar, rör, manhål, kopplingsskåp, stolpar, master, antenner, torn och andra stödkonstruktioner), 2) flaskhalsar i samband med gemensam utbyggnad, 3) ineffektivitet i samband med utfärdandet av tillstånd och 4) flaskhalsar i samband med utbyggnaden i byggnader.

Varje problemområde är kopplat till ett specifikt steg i utbyggnadsprocessen. Ett samlat grepp om dessa problemområden kommer att mynna ut i ett antal sammanhängande åtgärder som ömsesidigt stärker varandra. En studie har visat att om det vidtogs åtgärder för att angripa de identifierade problemområdena, skulle operatörerna kunna göra kapitalkostnadsbesparingar på 20–30 % av de totala investeringskostnaderna², dvs. upp till 63 miljarder euro fram till 2020³.

För att maximera synergieffekterna mellan nät riktas förordningen inte bara till leverantörer av elektroniska kommunikationsnät, utan till alla ägare av fysisk infrastruktur, t.ex. nät för el,

¹ Analysys Mason, 2008, Analysys Mason 2012, WIK, 2008.

² Analysys Mason, 2012. Beräkningen bygger på följande antaganden: Vid 25 % av utbyggnaden används befintliga ledningar, vilket ger besparingar på 75 % av kapitalkostnaderna för den aktuella delen. Vid 10 % av utbyggnaden kopplas nätet till nya bostadsprojekt, och gemensam utbyggnad med andra operatörer och allmännyttiga företag används, vilket ger 15–60 % i besparingar. Vid 5 % av utbyggnaden kopplas nätet till flerfamiljshus där infrastruktur redan har installerats, vilket ger 20–60 % i besparingar. Det här kommer även att ge sociala, miljömässiga och ekonomiska vinster.

³ Beräkningen bygger på ett investeringsscenario som räknats fram som en del av en omfattande studie utförd av Analysys Mason och Tech4i2 (*The socio-economic impact of bandwidth*, 2013). Enligt studien kan bredbandsmålen enligt den digitala agendan endast uppnås med hjälp av omfattande investeringar, närmare bestämt 211 miljarder euro investerade i nästa generations tillträde. För beräkningen av de möjliga besparingarna tillämpades de angivna procentsatserna på denna summa.

gas, vatten, avlopp, uppvärmning och transporter, som lämpar sig för element av elektroniska kommunikationsnät.

1.2. Allmän bakgrund

Enligt 2010 års rapport om den inre marknaden⁴ är tjänster och infrastruktur på teleområdet fortfarande i hög grad uppsplittrade på marknader inom de nationella gränserna i EU. En senare rapport om kostnaderna för att sektorn för elektronisk kommunikation inte är Europatäckande⁵ visar att den inre marknaden har en outnyttjad potential som uppgår till 0,9 % av BNP per år, eller 110 miljarder euro.

Infrastrukturen för höghastighetsbroadband är själva grundstommen i den digitala inre marknaden och en förutsättning för global konkurrenskraft inom t.ex. e-handel. Såsom noteras i den andra inre marknadsakten⁶ kan en tioprocentig ökning av broadbandtäckningen öka BNP med 1–1,5 % per år och ge 1,5 % i arbetsproduktivitetsvinster⁷. Dessutom skapar broadbandgenererad innovation i företag sysselsättning, vilket kan ge 2 miljoner nya arbetstillfällen fram till 2020.⁸

En stor del av denna outnyttjade potential finns på nätinfrastruktursnivå. Medlemsstaternas skilda regleringsmetoder för nätutbyggnaden ökar kostnaderna för tillträde till de nationella marknaderna, står i vägen för utnyttjandet av stordriftsfördelar när det gäller tjänster och utrustning och hämmar utvecklingen av innovativa tjänster som skulle kunna utvecklas på nät med väldigt hög hastighet och fungera sömlöst över gränserna. Utbyggnaden av accessnät styrs ofta av bestämmelser och förfaranden på lokal nivå, t.ex. lokal sekundärlagstiftning, som indirekt kan påverka friheten att tillhandahålla tjänster och kan därmed motivera ett ingripande från unionens sida⁹. Med artikel 114 i EUF-fördraget som grund har unionen också tidigare lagstiftat, för att främja utbyggnad av lokal nätinfrastruktur genom tillträde till accessnät¹⁰.

EU har inte råd att låta medborgare och företagare vara utan sådan infrastruktur och har därför anammat de ambitiösa broadbandmål som fastställs i den digitala agendan för Europa: Senast 2013 ska alla i Europa ha tillgång till grundläggande broadband, och senast 2020 i) ska alla ha

⁴ A new Strategy for the Single Market, rapport av Mario Monti till Europeiska kommissionens ordförande, 9 maj 2010.

⁵ Steps towards a truly Internal Market for e-communications in the run-up to 2020, Ecorys, TU Delft och TNO, utgiven i februari 2012.

⁶ KOM(2012) 573.

⁷ Booz and Company, Maximising the impact of Digitalisation, 2012.

⁸ Kommissionens beräkning baserad på nationella studier (Liebenau, J., Atkinson, R., Karrberg, P., Castro, D. och Ezell, S., 2009: *The UK Digital Road to Recovery*, Katz R.L. et al, 2009: *The Impact of Broadband on Jobs and the German Economy*).

⁹ I *De Coster-målet* (C-17/00, [2001] REG s. I-9445, punkt 37) erinrade domstolen om att all sekundärlagstiftning som påverkar friheten att tillhandahålla tjänster måste vara förenlig med proportionalitetsprincipen. När det gäller parabolantennor underströk kommissionen också i sitt meddelande om tillämpningen av de allmänna principerna om fri rörlighet för varor och tjänster – Artiklarna 28 och 49 i EG-fördraget – på parabolantennor (KOM(2001) 351 slutlig) att det visserligen är den enskilda medlemsstatens sak att enligt sin egen rättsordning fastställa vilka villkor som måste uppfyllas vid installation och användning av parabolantennor, men att vissa nationella regler kan påverka möjligheterna till mottagning. Därigenom påverkar de indirekt spridningen av det enorma tjänsteutbud som förmedlas via satellit. Detta utbud är i särskilt hög grad gränsöverskridande, och det tar formen av bl.a. tv- och radiosändningar och interaktiva tjänster ("informationssamhällets tjänster"). Sådana nationella regler måste därför följa fördragets grundläggande principer, bl.a. den fria rörligheten för varor och friheten att tillhandahålla tjänster på den inre marknaden.

¹⁰ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2887/2000 av den 18 december 2000 om tillträde till accessnät, EGT L 336, 30.12.2000, s. 4.

tillgång till hastigheter över 30 Mbit/s och ii) mer än 50 % av de europeiska hushållen ha internetabonnemang med hastigheter över 100 Mbit/s. Dessa mål kommer endast att kunna uppnås om kostnaderna för utbyggnad sänks i EU.

1.3. Politisk bakgrund

En digital agenda för Europa är ett flaggskeppsinitiativ inom Europa 2020-strategin som syftar till att ge varaktiga ekonomiska och sociala vinster från en digital inre marknad baserad på snabbt och ultrasnabbt internet och interoperabla tillämpningar.

I den digitala agendan fastställdes bland annat att kostnaderna för bredbandsutbyggnad måste sänkas i hela EU, bland annat genom fungerande planering och samordning och minskad administrativ börda.¹¹

Europeiska rådet efterlyste vid sitt möte den 1 och 2 mars 2012 åtgärder på unionsnivå för att tillhandahålla bättre bredbandstäckning, bland annat genom att sänka kostnaden för bredbandsinfrastruktur med höghastighetsanslutning.¹²

I meddelandet *Inremarknadsakt II: Tillsammans för ny tillväxt* identifierades initiativet som en av tolv nyckelåtgärder som kommer att främja tillväxten och sysselsättningen på den inre marknaden och stärka förtroendet för den samt kommer att få reella effekter i praktiken¹³. Enligt Inremarknadsakt II ska kommissionens förslag antas under första kvartalet 2013. Europeiska rådet uppmanade vid sitt möte den 13–14 december 2012 kommissionen att lägga fram alla viktiga förslag senast våren 2013.¹⁴

2. RESULTAT AV SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNING

2.1. Offentligt samråd med berörda parter

Kommissionens avdelningar höll ett offentligt samråd mellan den 27 april och den 20 juli 2012. Där inbjöds berörda parter att lämna sina synpunkter på fem uppsättningar frågor som omfattade hela kedjan av nätutbyggnaden, från planeringsfasen till anslutningen av slutanvändare.¹⁵

Över 100 skriftliga svar lämnades in av olika typer av berörda parter från 26 länder i hela EU och Efta. De största deltagarkategorierna var leverantörer av elektronisk kommunikation (27) och deras branschorganisationer (14) samt offentliga organ, både centrala (22, inklusive 6 nationella regleringsmyndigheter) och lokala myndigheter (9). Andra allmännyttiga företag (7) inkom huvudsakligen med synpunkter via sina branschorganisationer. Tillverkare av utrustning (5) och branschorganisationer för bygg- och anläggningssektorn och IKT-sektorn (6) deltog också.

¹¹ Meddelande från kommissionen till europaparlamentet, rådet, europeiska ekonomiska och sociala kommittén och regionkommittén: En digital agenda för Europa, KOM(2010) 245, 19.5.2010, i synnerhet avsnitt 2.4.1.

¹² Slutsatser från Europeiska rådets möte den 1–2 mars 2012, EUCO 4/2/12, <http://register.consilium.europa.eu/pdf/sv/12/st00/st00004-re02.sv12.pdf>, punkt 15.

¹³ Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt regionkommittén, KOM(2012) 573 slutlig, 3.10.2012, nyckelåtgärd 9.

¹⁴ Europeiska rådets slutsatser av den 13–14 december 2013, EUCO 205/12, http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/sv/ec/134356.pdf, punkt 17.

¹⁵ En rapport om resultatet av det offentliga samrådet ingår i den rapport om konsekvensbedömningen som bifogas det här förslaget (bilaga I till rapporten).

Generellt såg deltagarna positivt på kommissionens plan om ett initiativ inriktat på kostnaderna för bygg- och anläggningsarbeten i samband med bredbandsutbyggnaden på den inre marknaden. En majoritet av deltagarna bekräftade att det fanns problem med ineffektivitet och flaskhalsar och att det fanns en potential för kostnadsminskningar. Förekomsten av problem och behovet av åtgärder konstaterades entydigt av de berörda parterna. Flera olika lösningar föreslogs, varav en del var mycket långtgående och andra mer måttliga.

Utöver det offentliga samrådet inrättade kommissionens enheter en diskussionsplattform på internet för crowdsourcing av de berörda parternas idéer.¹⁶

Kommissionens enheter har haft regelbundna kontakter med viktiga aktörer, både offentliga och privata, från de berörda sektorerna.

2.2 Studier och andra informationskällor

Kommissionens avdelningar beställde två studier, en av Deloitte om metoder för kostnadsminskning i samband med utbyggnad av passiv bredbandsinfrastruktur,¹⁷ och en av Analysys Mason som underlag för den konsekvensbedömning som bifogas till detta förslag.¹⁸

Kommissionens enheter använde sig också av kompletterande informationskällor, studier och bästa praxis (bland annat från Tyskland, Spanien, Frankrike, Italien, Litauen, Nederländerna, Polen, Portugal, Slovenien, Sverige och Förenade kungariket)¹⁹. Detaljerade uppgifter samlades också in av ansvarig enhet på kommissionen via de nationella regleringsmyndigheterna.

2.3 Bedömning av den föreslagna förordningens konsekvenser

Kommissionens avdelningar har gjort en konsekvensanalys.²⁰ Fyra alternativ valdes ut för fördjupad analys:

Alternativ 1: Ingen förändring: Det nuvarande arbetssättet med övervakning, kontroll av efterlevnaden och vägledning.

Alternativ 2: Främjande av effektivitetsvinster inom telesektorn: Rekommendation om åtgärder för att göra de nationella regleringsmyndigheternas tillämpning av regelverket för elektronisk kommunikation mer sammanhållen och harmoniserad.

Alternativ 3: Främjande av effektivitetsvinster som griper över sektorerna: Förslag till en förordning som syftar till att utnyttja möjligheterna för sektorsöverskridande samarbete (två delalternativ 3a och 3b som omfattar en förordning respektive en kombination av en förordning och en rekommendation).

Alternativ 4: Föreskrivande av effektivitetsvinster: Förslag till förordning som kompletterar det nuvarande regelverket genom att föreskriva åtgärder som går utöver alternativ 3, t.ex. infrastrukturatlasar, kostnadsbaserad tillgång till infrastruktur, föreskrivet samarbete även för bygg- och anläggningsprojekt som inte finansieras med offentliga medel samt installation av höghastighetsfärdig infrastruktur även i äldre byggnader.

¹⁶ Se <http://daa.ec.europa.eu/content/special/crowdsourcing>.

¹⁷ En rapport som bygger på den studie som sammanställts av Deloitte, och som kontrollerats mot andra källor, ingår i den konsekvensbedömning som bifogas till detta förslag (bilaga II).

¹⁸ Rapporten ingår i den konsekvensbedömning som bifogas detta förslag (bilaga III).

¹⁹ En komplett förteckning över dessa källor finns i bibliografin till konsekvensbedömningen.

²⁰ Konsekvensbedömningen har bifogats till detta förslag.

Analysen av de olika alternativen fokuseras särskilt på kostnader och vinster för de direkta intressenterna, de förväntade effekterna på nätinvesteringar och bredbandsutbyggnad samt en bredare makroekonomisk analys av påverkan på konsumenternas välfärd, tillväxt, konkurrenskraft och den inre marknaden.

Konsekvensanalysen visade att alternativ 3a var det bästa, baserat på effektiviteten i förhållande till de angivna målen, samt kostnadsintäktsanalysen och det effektiva och sammanhållna sättet att utnyttja kostnadsminskningspotentialen tillsammans med allmänna EU-mål, i enlighet med proportionalitetsprincipen och subsidiaritetsprincipen.

Valet av den föreslagna formen behandlas i avsnitt 3.4.

3. FÖRSLAGETS RÄTTSLIGA ASPEKTER

3.1. Rättslig grund

Förslaget grundar sig på artikel 114 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Detta motiveras av förslagets syfte, som är att förbättra villkoren för den inre marknadens genomförande och funktion.

Såsom bekräftas av rättspraxis ger denna artikel unionens lagstiftare ett utrymme för skönmässig bedömning – beroende på det övergripande sammanhanget och de särskilda förhållanden som råder på det område som ska harmoniseras – avseende den mest lämpliga tillnärmningstekniken för att uppnå önskat resultat, särskilt inom områden som kännetecknas av komplicerade tekniska särdrag.²¹

3.2. Subsidiaritetsprincipen

Det föreslagna europeiska ingripandet för att sänka kostnaderna för utbyggnad av höghastighetsinfrastrukturer för elektronisk kommunikation är motiverat utifrån subsidiaritetsprincipen.

Subsidiaritetsprincipen har två syften: För det första tillåter principen att unionen agerar om ett problem inte kan lösas tillfredsställande av en medlemsstat som agerar på egen hand. För det andra ska den upprätthålla medlemsstaternas auktoritet inom de områden som inte kan hanteras mer effektivt med unionsåtgärder. Syftet är att föra beslutsfattandet i EU så nära medborgarna som möjligt.

Den föreslagna förordningen fokuseras på definitionen av särskilda direkt tillämpliga rättigheter och skyldigheter för att underlätta planeringen och verkställandet av utbyggnaden av fysisk infrastruktur och bygg- och anläggningsprojekt, inbegripet anknutna bestämmelser för att garantera öppenhet och insyn när det gäller relevant information och samordning av administrativa förfaranden. Den omfattar också krav som rör inbyggd fysisk infrastruktur i nya byggnader och omfattande renoveringsprojekt.

De planerade åtgärderna bygger på befintlig bästa praxis i flera medlemsstater, som praxis för återanvändning av befintlig infrastruktur i Litauen och Portugal, öppenhet och insyn vad gäller befintlig infrastruktur i Belgien och Sverige, gemensam utbyggnad i Finland och Sverige, förenkling av ledningsrätter och administrativa förfaranden i Nederländerna och Polen samt infrastruktur för höghastighetsbredband i nya byggnader i Spanien och

²¹ Se mål C-66/04, punkt 45, och mål C-217/04, punkt 43.

Frankrike²². Några medlemsstater har antagit bestämmelser som ibland är mer långtgående än de föreslagna åtgärderna, t.ex. Greklands enda kontaktpunkt. Den föreslagna förordningen påverkar inte sådana mer detaljerade bestämmelser i nationell lagstiftning.

Den föreslagna förordningen påverkar inte heller eventuella särskilda regleringsåtgärder som de nationella regleringsmyndigheterna vidtar inom ramen för unionens regelverk för elektronisk kommunikation, t.ex. införande av skyldigheter för företag med betydande inflytande på marknaden.

De föreslagna åtgärderna är nödvändiga på unionsnivå för att förbättra villkoren för den inre marknads genomförande och funktion, genom att göra följande:

- Undanröja de hinder för en fungerande inre marknad som orsakas av ett lappverk av regler och administrativa förfaranden på nationell, lokal och regional nivå. Dessa hämmar de europeiska företagens utveckling och tillväxt, har en negativ inverkan på Europas konkurrenskraft och skapar hinder för investeringar och verksamheter över gränserna och utgör därigenom ett hinder för friheten att tillhandahålla elektroniska kommunikationstjänster och nät på det sätt som garanteras i gällande unionslagstiftning. Ett exempel är att de uppsplittrade och otydliga metoderna för att reglera nätutbyggnaden ökar kostnaderna för tillträde till de nationella marknaderna. Denna fragmentering utgör ett hinder för både multinationella företag och nationella företag som vill uppnå stordriftsfördelar på europeisk nivå inför den ökande globala konkurrensen. Den hindrar också utvecklingen av innovativa tjänster som skulle kunna utvecklas på nät med mycket höga hastigheter som fungerar sömlöst över gränser.
- Främja heltäckande bredbandstäckning, som är en förutsättning för utvecklingen av en digital inre marknad och därmed bidrar till undanröjandet av ett viktigt hinder för genomförandet av den inre marknaden och som samtidigt bidrar till den territoriella sammanhållningen. Dessa mål kan endast uppnås om kostnaderna för utbyggnad sänks i hela EU.
- Frigöra den stora outnyttjade potentialen för kostnadsminskning och underlättande av bredbandsutbyggnad, bl.a. genom en mer omfattande användning av befintlig bästa praxis i hela EU.
- Skapa enhetliga och effektiva planerings- och investeringsprocesser i stor skala och därigenom bidra till en utveckling där operatörer kan vara verksamma i hela Europa.
- Säkerställa likabehandling och icke-diskriminering av både företag och investerare i linje med ”mål och uppgifter [som] är nära förbundna med de områden som regleras”²³ som finns i flera rättsakter som redan ingår i EU-lagstiftningen, i synnerhet för sektorn för elektronisk kommunikation²⁴ men även för andra sektorer (t.ex. allmännyttiga företag som vill tjäna pengar på sin fysiska infrastruktur eller synergieffekter vid inrättandet av smarta energinät).

Mycket har redan gjorts för att förslaget ska vara förenligt med subsidiaritetsprincipen.

²² Se Analysys Manson, *Final report for the DG Information Society and Media, European Commission Support for the preparation of an impact assessment to accompany an EU initiative on reducing the costs of high-speed broadband infrastructure deployment* (SMART 2012/0013).

²³ Se mål C-217/04, punkt 47.

²⁴ Se t.ex. skäl 8 i direktiv 2009/140/EG, skäl 22 i ramdirektivet, skäl 1 och 4 i förordning 2887/2000/EG.

- För det första får medlemsstaterna behålla eller anta mer detaljerade bestämmelser som ytterligare specificerar eller kompletterar de skyldigheter som ingår i den föreslagna förordningen, t.ex. vad gäller tillträde till befintlig infrastruktur, samordning av bygg- och anläggningsprojekt och gemensam utbyggnad.
- De uppgifter som skapas genom den föreslagna förordningen ska visserligen automatiskt tilldelas den oberoende nationella regleringsmyndigheten enligt regelverket för elektronisk kommunikation, med tanke på dess expertkunskaper och oberoende, men medlemsstaterna får utse olika behöriga organ i enlighet med sina nationella konstitutionella system för fördelning av uppgifter och befogenheter²⁵, på optimal aggregeringsnivå, så att de kan säkra värdefulla effektivitetsvinster baserat på vilka uppgifter det handlar om. Detta gäller för alla de uppgifter som förutses i förordningen: Informationspunkten för tillstånd, öppenhet och insyn och tvistlösning.
- När det gäller öppenhet och insyn avseende befintlig fysisk infrastruktur har ett antal medlemsstater inlett olika kartläggningsinitiativ, i form av GIS-tillämpningar (geografiska informationssystem) som i några medlemsstater inte bara omfattar infrastruktur för elektronisk kommunikation utan även fysisk infrastruktur för andra allmännyttiga företag. Detta förslag ålägger dock inte medlemsstaterna att göra någon sådan kartläggning. Det föreskriver inte heller att uppgifter ska samlas eller lagras hos en enda kontaktpunkt. Medlemsstaterna blir dock skyldiga att ”tillhandahålla” sådana uppgifter hos en central informationspunkt, vilket kan göras genom länkning till andra ställen. Förslaget omfattar inte heller någon allmän skyldighet till förhandsanmälan av planerade bygg- och anläggningsprojekt. I stället blir det möjligt för leverantörer av elektronisk kommunikation att kräva denna information från nätoperatörer, med tanke på utbyggnad av höghastighetsnät för elektronisk kommunikation.
- När det gäller tillståndsförfarandena påverkar förslaget inte medlemsstaternas självbestämmande i processuella frågor som innebär att de internt kan fördela behörigheter. Information om olika tillståndsförfaranden måste finnas tillgänglig och ansökningar lämnas via kontaktpunkten, men dess roll begränsas till att lämna ut de olika tillstånden och att samordna tillståndsförfarandena. Dessutom harmoniseras de olika tidsfristerna endast i den mån som andra bestämmelser saknas, medlemsstaterna får behålla eller införa egna särskilda tidsfrister, utan att det påverkar andra särskilda tidsfrister eller skyldigheter som gäller för en korrekt tillämpning av förfarandet enligt nationell lagstiftning eller EU-lagstiftning.
- När det slutligen gäller infrastruktur i byggnader ger den föreslagna förordningen medlemsstaterna rätt att anpassa skyldigheterna enligt denna förordning till sina nationella och lokala särdrag genom att undanta vissa kategorier av byggnader, t.ex. enfamiljshus eller renoveringsprojekt från tillämpningsområdet, helt i enlighet med subsidiaritetsprincipen och proportionalitetsprincipen.

3.3. Proportionalitetsprincipen

De föreslagna åtgärderna är också motiverade utifrån proportionalitetsprincipen.

Kostnadsminskningsåtgärderna fokuseras på ökad samordning, öppenhet och insyn samt harmoniserade minimiverktyg. Detta ska göra det möjligt för berörda aktörer att utnyttja synergieffekter och minska antalet ineffektiva inslag i utbyggnaden. Åtgärderna syftar till att

²⁵ Se mål 272/83, punkterna 25 och 27.

minska antalet hinder för tillträdet till fysisk infrastruktur, men medför inget orimligt intrång i äganderätten, och affärsmässiga förhandlingar fortsätter att vara den viktigaste metoden.

De föreslagna åtgärderna föreskriver inte några särskilda affärsmodeller. Medlemsstaterna kommer att ha möjlighet att anta mer detaljerade bestämmelser, vilket innebär att åtgärderna snarare kompletterar än påverkar pågående nationella initiativ. Medlemsstaterna kommer tvärtom att kunna bygga vidare på sina nuvarande åtgärder och välja hur befintliga eller nya åtgärder ska organiseras så som det bäst passar deras egna särdrag, utan att det nödvändigtvis medför några ytterligare kostnader.

Den föreslagna förordningen påverkar i någon mån äganderätten, men detta sker i enlighet med proportionalitetsprincipen.

Förslaget främjar affärsmässiga förhandlingar om tillträde till fysisk infrastruktur utan att föreskriva tillträde till förutbestämda eller kostnadsbaserade villkor. Den ger vägledning för när det kan bedömas som rimligt att inte bevilja tillträde, t.ex. skäl som rör den aktuella fysiska infrastrukturens tekniska lämplighet för att rymma element av elektroniska kommunikationsnät, brist på tillgång till utrymme för tjänsterna eller frågor som rör nätens integritet och säkerhet.

Förslaget omfattar bestämmelser om tvistlösning om tillträde vägras på ett orimligt sätt, men det tar hänsyn till flera olika parametrar vid prissättningen på tillträde, t.ex. det begärda tillträdets påverkan på den affärsplan som ligger till grund för nätoperatörens investeringar. Detta gäller i synnerhet för nybyggd infrastruktur som används för tillhandahållande av elektroniska kommunikationstjänster med hög hastighet.

När det gäller öppenhet och insyn beträffande befintlig fysisk infrastruktur avser förslaget sådan infrastruktur som är lämplig för höghastighetsnät och inte vilken fysisk infrastruktur som helst. Det ger också medlemsstaterna rätt att besluta om allmänna undantag för infrastruktur som tekniskt sett är olämplig. Enligt förslaget ska information göras tillgänglig till lägsta möjliga kostnad. Därför omfattar det gradvisa skyldigheter som gör det möjligt att organisera tillgången till redan tillgänglig information, vilket innebär att man endast ska behöva genomföra undersökningar när denna information inte finns lätt åtkomlig hos offentliga organ eller leverantörer av elektronisk kommunikation.

När det gäller samordningen av bygg- och anläggningsprojekt begränsar förslaget inte företagets ekonomiska frihet. Det föreskriver inte gemensam utbyggnad för parter som inte har valt denna kommersiella modell. Tvärtom är tanken att underlätta kommersiella samutbyggnadsarrangemang, genom att möjliggöra bättre informationsförmedling om framtida bygg- och anläggningsprojekt.

När det gäller fysisk infrastruktur i byggnader begränsas skyldigheten att utrusta byggnader med fysisk infrastruktur som klarar höghastighetskommunikation till nya byggnader och omfattande renoveringsprojekt. Detta beror på att tilläggskostnaderna i dessa fall är begränsade jämfört med de höga kostnaderna för att i efterhand utrusta befintliga byggnader med passiv infrastruktur, och dessa merkostnader kommer förmodligen att kompenseras genom att tillgången får ett högre värde. Förslaget avgränsar också tillämpningsområdet för denna skyldighet till sådana omfattande renoveringsprojekt som kräver byggnadstillstånd. Medlemsstaterna kommer också att få göra allmänna undantag av proportionalitetsskäl.

3.4 Grundläggande rättigheter

De föreslagna åtgärderna inverkan på grundläggande rättigheter har analyserats.

Nätoperatörernas skyldighet att tillgodose alla rimliga krav på tillträde till deras fysiska infrastruktur skulle kunna begränsa deras rätt att bedriva företagsamhet liksom deras

äganderätt. De negativa effekterna i det hänseendet mildras dock av bestämmelsen att sådant tillträde ska beviljas på rättvisa villkor, inklusive prisvillkor. Denna begränsning måste också anses berättigad och stå i proportion till syftet att sänka kostnaderna för utbyggnaden av höghastighetsnät för elektronisk kommunikation eftersom den skulle minska behovet av bygg- och anläggningsarbeten, som utgör nästan 80 % av kostnaderna för nätutbyggnad. När det gäller nätoperatörernas skyldighet att tillhandahålla en miniminivå av information om befintliga infrastrukturer säkras rätten till privatliv och skyddet av affärshemligheter genom undantag avseende driftshemligheter och affärshemligheter.

Den skyldighet som innebär att företag som genomför sådana bygg- och anläggningsprojekt som helt eller delvis finansieras med offentliga medel ska tillgodose varje rimlig begäran om tillträde avseende utbyggnad av element av höghastighetsnät för elektronisk kommunikation skulle kunna begränsa deras rätt att bedriva företagsamhet och även deras äganderätt. En sådan skyldighet skulle dock endast gälla om den inte medför några tilläggskostnader för det ursprungliga bygg- och anläggningsprojektet och om begäran om samordning lämnas in så snart som möjligt och i varje fall minst en månad innan det slutliga projektet lämnas till de behöriga myndigheterna för tillståndsbehandling. Denna begränsning måste också anses berättigad och stå i proportion till syftet att sänka kostnaderna för utbyggnad av höghastighetsnät för elektronisk kommunikation eftersom den skulle göra det möjligt för nätoperatörerna att täcka endast en del av kostnaderna för bygg- och anläggningsprojektet.

Skyldigheten att utrusta alla nya byggnader med höghastighetsfärdig fysisk infrastruktur skulle kunna påverka äganderätten för ägarna till den berörda egendomen. Denna begränsning måste anses motiverad och stå i proportion till syftet att sänka kostnaderna för utbyggnaden av höghastighetsnät för elektronisk kommunikation, eftersom den skulle undanröja behovet av att i efterhand utrusta byggnader med fysisk infrastruktur.

Rätten för en leverantör av allmänna kommunikationsnät att terminera sitt nät i koncentrationspunkten med tanke på tillträdet till höghastighetsfärdig fysisk infrastruktur i byggnader, skulle kunna påverka äganderätten för ägarna till den berörda privata egendomen. Denna begränsning begränsas dock av att leverantörer av allmänna nät är skyldiga att minimera konsekvenserna för äganderätten och täcka eventuella kostnader. Begränsningen måste anses berättigad och stå i proportion till syftet att sänka kostnaderna för utbyggnad av höghastighetsnät för elektronisk kommunikation eftersom den skulle göra det möjligt för nätoperatörerna att uppnå skaleffekter vid utbyggnaden av nät.

Rätten för leverantörer av allmänna kommunikationsnät att få tillträde till befintlig höghastighetsfärdig fysisk infrastruktur i byggnader skulle kunna påverka äganderätten för innehavaren av nyttjanderätten till den berörda fysiska infrastrukturen. Denna begränsning är dock begränsad eftersom sådant tillträde skulle behöva beviljas på rimliga villkor och endast skulle gälla i de fall då det är tekniskt omöjligt eller ekonomiskt ineffektivt med duplicering.

Rätten till effektiva rättsmedel för parter som berörs av de ovan beskrivna begränsningarna garanteras genom möjligheten att hänskjuta ärendet till ett behörigt nationellt tvistlösningsorgan, vilket inte får påverka endera partens rätt att föra ärendet till domstol.

3.5. Val av regleringsform

Kommissionen föreslår en förordning eftersom det garanterar en heltäckande och direkt tillämplig lösning, även för alla tillstånd som behövs för nätutbyggnaden. En förordning ger också snabb tillgång till kostnadsminskningsverktyg, vilket innebär att man kan hålla takten i förhållande till den digitala agendans mål som ska uppnås till 2020.

I motsats till ett direktiv, som skulle innebära att man måste avsätta extra tid för medlemsstaternas införlivande, kommer denna förordning att medföra att de grundläggande

rättigheterna och skyldigheterna avseende nätutbyggnad snabbt införs på hela den inre marknaden. Ett direktiv skulle också genom sin natur tillåta en betydande grad av differentiering i genomförandet av rättigheterna och skyldigheterna och därigenom bevara det lapptäcke av bestämmelser som vi ser i dag. En omedelbart tillämplig rättsakt kommer att minska den nuvarande uppsplittringen och förebygga framtida uppsplittring genom att fokusera på undanröjandet av ett utvalt antal hinder för utvecklingen av en inre marknad för elektroniska kommunikationsnät, på grundval av bästa praxis. Organisatoriska frågor överläts dock i hög grad till medlemsstaterna. Leverantörerna behöver ges ett antal direkt tillämpliga rättigheter som avser i varje etapp av planeringen och nätutbyggnaden, så att de kan åberopa dessa inför nationell domstol, inte bara mot medlemsstaterna utan även mot andra privata aktörer, som t.ex. ägare av infrastruktur.

Eftersom det centrala i förslaget är att fastställa rättigheter och skyldigheter som är direkt tillämpliga på hela den inre marknaden tycks en förordning snarare än ett direktiv vara det bästa rättsliga instrumentet, eftersom en förordning har klara fördelar i fråga om effektivitet, ger lika spelregler för alla medborgare och företag och har större potential för privat kontroll av efterlevnaden²⁶. Till skillnad från ett direktiv, som måste genomföras i nationell lagstiftning, garanterar också en förordning som direkt kan tillämpas bättre de omedelbara effekter som krävs för att bidra till den digitala agendans mål om bredbandstillgång till 2020.

Åtgärderna för kostnadsminskning har avsevärda fördelar, vad gäller både ekonomiska och samhällseliga vinster, som med råge uppväger eventuella administrativa bördor.

3.6. Förslagets struktur och de viktigaste rättigheterna och skyldigheterna

Artikel 1 Syfte och tillämpningsområde

- I artikel 1 fastställs förordningens mål och räckvidd.

Artikel 2 – Definitioner

- Denna artikel innehåller definitioner som kompletterar definitionerna i EU:s regelverk för elektronisk kommunikation.

Artikel 3 – Tillträde till befintlig fysisk infrastruktur

- Genom artikel 3 införs en allmän rättighet för nätoperatörer att erbjuda tillträde till sin fysiska infrastruktur och en skyldighet för nätoperatörer att tillgodose varje rimlig begäran om tillträde till sin fysiska infrastruktur för utbyggnad av element av elektroniska kommunikationsnät enligt rättvisa villkor.
- Det föreskrivs att ett tvistlösningsorgan ska granska avslag eller tvister om villkoren. Denna uppgift anförtros automatiskt den nationella regleringsmyndigheten, om inget annat uttryckligen fastställs.

Artikel 4 – Öppenhet och insyn vad gäller fysisk infrastruktur

- Artikel 4 omfattar rätten att få tillgång till minimiinformation om befintlig fysisk infrastruktur och planerade bygg- och anläggningsprojekt.

²⁶ Europaparlamentets resolution av den 14 juni 2012, Inre marknadsakten: De kommande åtgärderna för att skapa tillväxt (2012/2663(RSP), punkt 10.

- Denna rätt kombineras med en skyldighet för nätoperatörerna att tillgodose varje rimlig begäran om undersökningar på plats av specifika element av deras fysiska infrastruktur.
- Tvistlösning avseende undersökningar på plats eller tillgång till information skulle anförtros ett tvistlösningsorgan, som automatiskt är den nationella regleringsmyndigheten om inget annat fastställs.

Artikel 5 – Samordning av bygg- och anläggningsprojekt

- Denna artikel omfattar en rättighet att förhandla om samordning av bygg- och anläggningsprojekt.
- Den inför också en skyldighet för företag som genomför bygg- och anläggningsprojekt som finansieras med offentliga medel att tillgodose varje rimlig begäran om samordningsavtal avseende bygg- och anläggningsprojekt enligt icke-diskriminerande villkor.

Artikel 6 – Tillståndsförfarande

- Denna artikel omfattar rätten att via en central informationspunkt få tillgång i elektronisk form till alla uppgifter om de villkoren och förfaranden som är tillämpliga på specifika bygg- och anläggningsprojekt samt rätten att lämna in tillståndsansökningar i elektronisk form via denna informationspunkt. Informationspunkten underlättar och samordnar tillståndsförfarandet och övervakar att tidsfristerna hålls.
- I artikeln fastställs också en allmän maximal tidsfrist om ingen tidsfrist fastställs i nationell lagstiftning eller EU-lagstiftning, liksom rätten att få ett snabbt beslut när det gäller tillståndsansökningar.

Artikel 7–8 – Utrustning i byggnader

- I artikel 7 fastställs en skyldighet att utrusta nya byggnader, liksom byggnader som genomgår omfattande renovering, med höghastighetsfärdig inbyggd fysisk infrastruktur, liksom en skyldighet att förse nya flerfamiljshus, liksom äldre flerfamiljshus som genomgår omfattande renovering, med en koncentrationspunkt belägen i eller utanför byggnaden.
- I artikel 8 fastställs att leverantörer av elektroniska nät har rätt att terminera sin nätinфраstruktur i koncentrationspunkter i byggnader, operatörer av elektronisk kommunikation har rätt att förhandla om tillträde till befintlig höghastighetsfärdig fysisk infrastruktur i byggnader och, om det saknas inbyggd höghastighetsfärdig infrastruktur, rätt att terminera sina nät i abonnentens privata lokaler under förutsättning att operatören gör det på egen bekostnad och minimerar inverkan på privat egendom.

Artiklarna 9 – 11

- Dessa artiklar innehåller slutbestämmelserna, inklusive utseende av behöriga organ och skyldighet att se över förordningen inom tre år från ikraftträdandet.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Förslaget påverkar inte unionens budget.

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om åtgärder för att minska kostnaderna för utbyggnad av höghastighetsnät för elektronisk kommunikation

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 114,
med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,
efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,
med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande²⁷,
med beaktande av Regionkommitténs yttrande²⁸,
i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, och
av följande skäl:

- (1) Den digitala ekonomin håller på att förändra den inre marknaden i grunden. Den kan integrera den inre marknaden på ny nivå, eftersom den är innovativ, snabb och når över nationsgränserna. Unionens vision är en digital ekonomi, baserad på moderna onlinetjänster och snabb internetanslutning, som skapar hållbara ekonomiska och sociala fördelar. En digital infrastruktur av hög kvalitet är viktig för i princip alla sektorer i en modern och innovativ ekonomi och av strategisk betydelse för den sociala och territoriella sammanhållningen. Därför måste alla medborgare och företag ha möjlighet att delta i den digitala ekonomin.
- (2) Medlemsstaterna har erkänt betydelsen av att bygga ut höghastighetsbroadband och gett sitt stöd till de ambitiösa målen i kommissionens meddelande till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén *Den digitala agendan för Europa - Drivkraft för den europeiska digitala tillväxten*²⁹ (nedan kallad *den digitala agendan*): 100 % broadbandtäckning senast 2013, och hastigheter på 30 Mbit/s för alla hushåll och internetanslutningar på över 100 Mbit/s för minst hälften av hushållen senast 2020.
- (3) I den digitala agendan fastställs också att det behövs strategier för att sänka kostnaderna för bredbandsutbyggnad i hela unionen, bland annat genom fungerande planering och samordning och minskad administrativ börda.

²⁷ EUT C, , s. .

²⁸ EUT C, , s. .

²⁹ KOM(2010) 245. Se även översynen av den digitala agendan, KOM (2012) 784 slutlig.

- (4) Med beaktande av behovet av åtgärder på EU-nivå för att tillhandahålla bättre bredbandstäckning, bland annat genom att sänka kostnaden för bredbandsinfrastruktur med höghastighetsanslutning³⁰, betonas det i Inremarknadsakt II³¹ att det krävs ytterligare ansträngningar för att snabbt uppnå målen i den digitala agendan för Europa genom att bland annat anta investeringsutmaningen som höghastighetsnätet utgör.
- (5) Utbyggnaden av höghastighetsnät för fast och trådlös elektronisk kommunikation i hela unionen förutsätter stora investeringar, varav en stor del utgörs av kostnaderna för bygg- och anläggningsarbeten.
- (6) En stor del av dessa kostnader kan hänföras till ineffektiv användning av befintlig passiv infrastruktur (som ledningar, rör, manhål, kopplingsskåp, stolpar, master, antenninstallationer, torn och andra stödkonstruktioner) i samband med utbyggnadsprocessen, flaskhalsar i samband med samordningen av bygg- och anläggningsprojekt, betungande tillståndsförfaranden och flaskhalsar i samband med utbyggnaden av nät i byggnader.
- (7) De åtgärder som syftar till att effektivisera användningen av befintlig infrastruktur och att minska kostnaderna och hindren vid genomförandet av nya bygg- och anläggningsprojekt bör i hög grad bidra till att säkerställa en snabb och omfattande utbyggnad av höghastighetsnät för elektronisk kommunikation och samtidigt bibehålla en effektiv konkurrens.
- (8) Några medlemsstater har antagit åtgärder för att sänka kostnaderna för bredbandsutbyggnad. En ökad användning av sådan bästa praxis i unionen kan i hög grad bidra till skapandet av en digital inre marknad. Denna typ av åtgärder är dock fortfarande ovanliga och fragmenterade. Skillnader i lagstiftning står ibland i vägen för samarbete mellan allmännyttiga företag och kan skapa hinder för nya aktörers tillträde till marknaden och för nya affärsmöjligheter, vilket hämmar utvecklingen av en inre marknad för användning och utbyggnad av fysiska infrastrukturer för höghastighetsnät för elektronisk kommunikation. Slutligen verkar initiativen i medlemsstaterna inte alltid vara baserade på en helhetssyn, trots att det är nödvändigt att vidta åtgärder i alla delar av utbyggnadsprocessen och alla sektorer för att uppnå en sammanhållen och betydande verkan.
- (9) Denna förordning syftar till att föreskriva en uppsättning minimirättigheter och minimiskyldigheter som är tillämpliga i hela unionen för att främja utbyggnaden av höghastighetsnät för elektronisk kommunikation och samordning mellan sektorer. Detta skulle skapa lika minimivillkor för alla, men inte påverka befintlig bästa praxis, mer detaljerade bestämmelser och villkor på nationell och lokal nivå eller andra åtgärder som kompletterar dessa rättigheter och skyldigheter, i enlighet med subsidiaritetsprincipen.
- (10) *Lex specialis* innebär att om mer specifika bestämmelser i enlighet med EU-lagstiftningen är tillämpliga, bör dessa ha företräde framför den miniminivå av rättigheter och skyldigheter som föreskrivs i denna förordning. Därför bör denna förordning inte påverka tillämpningen av EU-lagstiftning och i synnerhet inte eventuella särskilda lagstiftningsåtgärder, inbegripet införande av åtaganden för företag som har ett betydande inflytande på marknaden, som tillämpas i enlighet med unionens regelverk för elektronisk kommunikation (Europaparlamentets och rådets

³⁰ Slutsatser från Europeiska rådets möte den 13–14 december 2012, 205/12, punkt 17.

³¹ COM (2012)573 final.

direktiv 2002/21/EG av den 7 mars 2002 om ett gemensamt regelverk för elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster (ramdirektiv)³², Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/20/EG av den 7 mars 2002 om auktorisation för elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster (auktorisationsdirektiv)³³, Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/19/EG av den 7 mars 2002 om tillträde till och samtrafik mellan elektroniska kommunikationsnät och tillhörande faciliteter (tillträdesdirektiv)³⁴, Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/22/EG av den 7 mars 2002 om samhällsomfattande tjänster och användares rättigheter avseende elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster (direktiv om samhällsomfattande tjänster)³⁵ och kommissionens direktiv 2002/77/EG av den 16 september 2002 om konkurrens på marknaderna för elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster³⁶).

- (11) Det kan vara betydligt mer effektivt för operatörer av elektroniska kommunikationsnät, i synnerhet nya aktörer, att återanvända befintlig fysisk infrastruktur, även sådan som hör till andra allmännyttiga tjänster, för att bygga ut elektroniska kommunikationsnät, i synnerhet i områden där inga lämpliga elektroniska kommunikationsnät finns tillgängliga eller där det kanske inte är ekonomiskt genomförbart att bygga upp ny fysisk infrastruktur. Synergieffekter mellan olika sektorer kan också avsevärt minska behovet av bygg- och anläggningsarbeten för utbyggnad av elektroniska kommunikationsnät och därmed också de sociala och miljömässiga kostnaderna som dessa medför, till exempel föroreningar, störningar och trafikbelastningar. Därför bör denna förordning inte endast vara tillämplig på operatörer av elektroniska kommunikationsnät, utan på alla ägare eller innehavare av nyttjanderätter avseende stor, samhällsomfattande fysisk infrastruktur som lämpar sig för element av elektroniska kommunikationsnät, t.ex. nät för el, gas, vatten och avlopp, uppvärmning och transporter.
- (12) Med tanke på deras låga differentieringsgrad kan den fysiska infrastrukturen i sådana nät ofta samtidigt rymma en stor mängd element av elektroniska kommunikationsnät, inklusive leverans av bredbandsåtkomst i hastigheter på minst 30 Mbit/s i enlighet med principen om teknikneutralitet, utan att det påverkar förmedlingen av den huvudsakliga tjänsten och med ett minimum av anpassningskostnader. Därför kan fysisk infrastruktur som är avsedd att endast fungera som värdinfrastruktur för andra nätelement, utan att själv bli ett aktivt nätelement, i princip användas för kablar, utrustning eller andra element av elektroniska kommunikationsnät, oavsett den fysiska infrastrukturens faktiska användning eller vem som äger den. Utan att det påverkar det mål av allmänintresse som eftersträvas med tillhandahållandet av huvudtjänsten bör synergieffekter mellan nätoperatörer uppmuntras så att man samtidigt kan bidra till att nå målen i den digitala agendan.
- (13) Denna förordning bör inte heller påverka eventuella särskilda skyddsåtgärder som krävs för att garantera nätsäkerheten och nätens integritet eller för att säkerställa att den huvudtjänst som nätoperatören tillhandahåller inte påverkas, men allmänna bestämmelser i nationell lagstiftning som förbjuder nätoperatörer att förhandla om tillträde till fysisk infrastruktur för leverantörer av elektroniska kommunikationsnät

³² EGT L 108, 24.4.2002, s. 33.

³³ EGT L 108, 24.4.2002, s. 21.

³⁴ EGT L 108, 24.4.2002, s. 7.

³⁵ EGT L 108, 24.4.2002, s. 51.

³⁶ EGT L 249, 17.9.2002, s. 21.

kan hindra uppkomsten av en marknad för tillträde till fysisk infrastruktur, och sådana bestämmelser bör därför avskaffas. Bestämmelserna i denna förordning påverkar inte heller medlemsstaternas möjlighet att göra de allmännyttiga företagens tillhandahållande av infrastruktur tillträde mer attraktivt genom att undanta intäkterna från denna tjänst från underlaget för beräkning av slutanvändarnas avgifter för de allmännyttiga företagens huvudverksamhet(er), i enlighet med tillämplig EU-lagstiftning.

- (14) En nätoperatör kan vägra tillträde till specifik fysisk infrastruktur av objektiva skäl. I synnerhet kan det tänkas att en fysisk infrastruktur inte är tekniskt lämplig med hänsyn till särskilda omständigheter som avser den berörda infrastrukturen, t.ex. utrymmesbrist. Under särskilda omständigheter kan gemensam användning av infrastruktur äventyra nätens integritet och nätsäkerheten eller hota tillhandahållandet av de huvudtjänster som tillhandahålls via samma infrastruktur. När nätoperatören redan tillhandahåller tillträde i grossistledet till fysisk nätinфраstruktur som skulle tillgodose behoven för den som ansöker om tillträde, kan tillträdet till den underliggande fysiska infrastrukturen ha negativ ekonomisk inverkan på nätoperatörens affärsmodell och investeringsincitament och eventuellt medföra en ineffektiv duplicering av nätelement. När det gäller skyldigheter avseende tillträde till fysisk infrastruktur som införs enligt unionens regelverk för elektronisk kommunikation, t.ex. skyldigheter för företag som har betydande inflytande på marknaden, omfattas detta redan av särskilda regleringsskyldigheter som inte bör påverkas av denna förordning.
- (15) När leverantörer av elektroniska kommunikationsnät begär tillträde inom ett angivet område bör nätoperatörerna tillhandahålla ett erbjudande om gemensam användning av infrastrukturerna enligt rättvisa villkor, inbegripet pris, om inte tillträde vägras av objektiva skäl. Beroende på omständigheterna skulle flera aspekter kunna påverka villkoren för beviljandet av sådant tillträde, t.ex.: merkostnader för underhåll och anpassning, förebyggande skyddsåtgärder som införs för att begränsa den negativa inverkan på nätsäkerheten och nätens integritet, särskilda bestämmelser om skadeståndsansvar i händelse av skador, användning av offentligt stöd som beviljats för byggandet av infrastrukturen, inklusive särskilda villkor kopplade till stödet eller som föreskrivs i nationell lagstiftning i enlighet med unionslagstiftning, och restriktioner till följd av nationella bestämmelser som syftar till att skydda miljö, folkhälsa eller allmän säkerhet eller för att uppnå samhällsplaneringsmål.
- (16) Vid oenighet i kommersiella förhandlingar om tekniska och kommersiella villkor bör varje part kunna vända sig till ett tvistlösningsorgan på nationell nivå som kan ålägga parterna en lösning, för att undvika omotiverade avslag eller oskäligen villkor. Vid fastställandet av priser för tillträde bör tvistlösningsorganet ta hänsyn till de investeringar som gjorts i den fysiska infrastrukturen. I det särskilda fallet med tillträde till fysisk infrastruktur som tillhör operatörer av elektroniska kommunikationsnät kan de investeringar som gjorts i infrastrukturen direkt bidra till målen i den digitala agendan för Europa, och konkurrensen i senare led kan påverkas av att andra åker snålskjuts. Vid varje skyldighet att ge tillträde bör därför den ekonomiska bärkraften för dessa investeringar beaktas baserat på befintliga tidsplaner för avkastning på investeringar, tillträdet påverkan på konkurrensen i senare led, avskrivningen av nåttillgångarna vid tidpunkten för begäran om tillträde, nyttokalkyler som ligger till grund för de investeringar som gjorts – i synnerhet när det gäller nybyggda fysiska infrastrukturer som används för tillhandahållande av elektroniska

kommunikationstjänster med hög hastighet – och möjligheter till gemensam utbyggnad som erbjuds den tillträdessökande.

- (17) För att effektivt kunna planera utbyggnaden av höghastighetsnät för elektronisk kommunikation och säkerställa effektivast möjliga användning av befintlig infrastruktur som är lämplig för utbyggnad av elektroniska kommunikationsnät bör företag som har tillstånd att tillhandahålla elektroniska kommunikationsnät kunna få tillgång till minimiinformation om den fysiska infrastruktur som finns tillgänglig inom deras område. Denna minimiinformation bör göra det möjligt att bedöma möjligheterna för användning av befintlig infrastruktur inom ett visst område samt att begränsa skadorna på befintlig fysisk infrastruktur. Med tanke på antalet parter som berörs och för att underlätta tillgången till denna information, även mellan sektorer och över gränser, bör denna minimiinformation tillhandahållas via en central informationspunkt. Denna informationspunkt bör ge tillgång till den minimiinformation som redan finns tillgänglig i elektronisk form, med förbehåll för begränsningar för att skydda nätsäkerheten eller nätens integritet eller för att skydda berättigade drifts- och affärshemligheter.
- (18) Denna förordning inför inte några nya kartläggningsskyldigheter för medlemsstaterna men föreskriver att den minimiinformation som redan samlats in av offentliga organ och som finns tillgänglig i elektronisk form i enlighet med nationella initiativ och unionslagstiftning (som Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/2/EG av den 14 mars 2007 om upprättande av en infrastruktur för rumslig information i Europeiska gemenskapen (Inspire)³⁷) bör göras tillgänglig, t.ex. via länkar, till en central informationspunkt, för att möjliggöra en samordnad och säker tillgång till information om fysiska infrastrukturer för leverantörer av elektroniska kommunikationsnät och samtidigt garantera säkerheten och integriteten för sådan information. Detta tillhandahållande av information bör inte påverka de öppenhetskrav som redan gäller för vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/98/EG av den 17 november 2003 om vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn³⁸. Om den information som den offentliga sektorn förfogar över inte säkerställer tillräckliga kunskaper om befintlig fysisk infrastruktur inom ett visst område eller av en viss typ, bör nätoperatörerna på begäran göra informationen tillgänglig för den centrala informationspunkten.
- (19) I de fall då minimiinformationen inte finns tillgänglig via en central informationspunkt bör operatörer av elektroniska kommunikationsnät ändå ha möjlighet att direkt begära sådan specifik information från varje nätoperatör i det berörda området. Om begäran är rimlig, i synnerhet om så krävs med hänsyn till möjligheten att dela befintlig fysisk infrastruktur eller samordna bygg- och anläggningsprojekt, bör operatörer av elektroniska kommunikationsnät också få möjlighet att göra undersökningar på plats och begära information om planerade bygg- och anläggningsprojekt enligt öppet redovisade, proportionerliga och icke-diskriminerande villkor och utan att det påverkar de skyddsåtgärder som vidtagits för att garantera nätsäkerheten och nätens integritet eller för att skydda driftshemligheter och affärshemligheter. Incitament bör ges för stor öppenhet för planerade bygg- och anläggningsprojekt hos nätoperatörerna själva, eller genom aktiva centrala informationspunkter som har behörighet att begära sådan

³⁷ EUT L 108, 25.4.2007, s. 1.

³⁸ EUT L 345, 31.12.2003, s. 90.

information, i synnerhet för områden av största nytta, genom att sådan information vidareförmädlas till godkända operatörer om den finns tillgänglig.

- (20) När tvister uppkommer avseende tillgången till information om fysiska infrastrukturer med tanke på utbyggnaden av höghastighetsnät för elektronisk kommunikation, bör den centrala informationspunkten kunna lösa sådana tvister genom ett tvingande beslut, utan att det påverkar endera partens möjlighet att hänskjuta ärendet till domstol.
- (21) Samordning av bygg- och anläggningsprojekt som rör fysisk infrastruktur kan ge betydande besparingar och minimera olägenheterna för det område som påverkas av utbygganden av nya elektroniska kommunikationsnät. Därför bör rättsliga restriktioner vilka som huvudregel hindrar förhandling mellan nätoperatörer om samordning av sådana projekt för att också bygga ut höghastighetsnät för elektronisk kommunikation förbjudas. I de fall då bygg- och anläggningsprojekt inte finansieras med offentliga medel bör detta dock inte påverka aktörernas möjligheter att ingå överenskommelser om samordning av bygg- och anläggningsprojekt i enlighet med sina egna investeringsplaner och affärsplaner och vid den tidpunkt de väljer.
- (22) Bygg- och anläggningsprojekt som helt eller delvis finansieras med offentliga medel bör inriktas på att maximera de positiva kollektiva effekterna genom att utnyttja projektens positiva externa effekter över flera sektorer och säkerställa lika möjligheter för gemensam användning av den tillgängliga och planerade fysiska infrastrukturen för utbyggnad av elektroniska kommunikationsnät. Det får inte ha någon negativ inverkan på huvudsyftet för de bygg- och anläggningsprojekt som finansieras med offentliga medel, men en rimlig begäran som inkommer i tid om samordning av utbyggnaden av element av höghastighetsnät för elektronisk kommunikation, och som till exempel säkerställer att eventuella merkostnader täcks och antalet ändringar av de ursprungliga planerna minimeras, bör tillgodoses av det företag som genomför det berörda bygg- och anläggningsprojektet, enligt proportionerliga, icke-diskriminerande och öppet redovisade villkor, utan att det påverkar tillämpningen av gällande bestämmelser om statligt stöd. Särskilda förlikningsförfaranden bör finnas tillgängliga för att säkerställa en snabb lösning på tvister som rör förhandlingarna om dessa samordningsavtal enligt skäliga, proportionerliga, icke-diskriminerade och öppet redovisade villkor. Sådana bestämmelser får inte påverka medlemsstaternas rätt att reservera kapacitet för elektroniska kommunikationsnät även om det inte finns någon särskild begäran, i syfte att klara framtida efterfrågan på fysisk infrastruktur för att maximera värdet på bygg- och anläggningsprojekt, eller att anta åtgärder som medför liknande rättigheter att samordna bygg- och anläggningsprojekt för operatörer av andra typer av nät, t.ex. gas- eller elnät.
- (23) Det kan krävas ett antal olika tillstånd för utbyggnad av elektroniska kommunikationsnät eller nya nätelement, t.ex. stadsplanering, miljötillstånd och andra tillstånd, för att skydda medlemsstatens och unionens allmänna intressen. Antalet tillstånd som krävs för utbyggnaden av olika typer av elektroniska kommunikationsnät och utbyggnadens lokala karaktär kan medföra att en mängd olika förfaranden och villkor tillämpas. Med bevarande av varje behörig myndighets rätt att vara involverad och bibehålla sina beslutsbefogenheter i enlighet med subsidiaritetsprincipen, kan inrättandet av en central punkt som tillhandahåller information om alla förfaranden och allmänna villkor som är tillämpliga på bygg- och anläggningsprojekt minska komplexiteten och öka effektiviteten och öppenheten, i synnerhet för nya aktörer eller mindre operatörer som inte är verksamma inom det berörda området. Företag som bygger ut elektroniska kommunikationsnät bör också ha rätt att lämna in sin

tillståndsansökan via en enda kontaktpunkt, som har ansvaret för att samordna de olika förfarandena och övervaka om besluten fattas inom de lagstadgade tidsfristerna. En sådan kontaktpunkt bör fungera som enda kontaktpunkt utan att nödvändigtvis ha några beslutsbefogenheter om den inte tilldelats sådana genom nationell lagstiftning.

- (24) För att säkerställa att tillståndsförfarandena inte fungerar som hinder för investeringar, och att de inte har en negativ inverkan på den inre marknaden, bör ett beslut om att bevilja eller avslå en ansökan om tillstånd under alla omständigheter fattas inom sex månader, utan att detta påverkar andra särskilda tidsfrister eller skyldigheter som fastställs för det förfarande som är tillämpligt på beviljandet av tillstånd enligt nationell lag eller unionslagstiftning. Sådana beslut kan vara av underförstådd eller uttrycklig karaktär i enlighet med de tillämpliga rättsliga bestämmelserna. Varje försening av ett tillståndsbeslut bör medföra rätt till ersättning för de företag som har ansökt om sådana tillstånd, om de kan bevisa att de har lidit skada till följd av förseningen. En sådan rätt bör utövas i enlighet med materiella och processuella skyddsmekanismer i nationell lagstiftning.
- (25) För att säkerställa att sådana tillståndsförfaranden slutförs inom rimlig tid får medlemsstaterna införa flera skyddsmekanismer, t.ex. underförstådd tillståndsgivning, eller vidta åtgärder för att förenkla tillståndsförfarandena genom att bland annat minska antalet tillstånd som behövs för utbyggnad av elektroniska kommunikationsnät eller genom att undanta vissa kategorier av små eller standardiserade bygg- och anläggningsprojekt från tillståndskrav. Myndigheter på nationell, regional eller lokal nivå ska motivera varje avslag på tillståndsansökningar inom sitt behörighetsområde, på grundval av öppet redovisade, icke-diskriminerande, objektiva och proportionerliga kriterier och villkor. Detta bör inte påverka tillämpningen av bestämmelser som antas av medlemsstaterna för att undanta vissa element av elektroniska kommunikationsnät, oavsett om de är passiva eller aktiva, från tillståndskrav.
- (26) En förutsättning för att den digitala agendans mål ska kunna uppnås är att infrastrukturen byggs ut så att den kommer nära slutanvändarnas lokaler, samtidigt som proportionalitetsprincipen helt följs vad gäller eventuella begränsningar av äganderätten med tanke på det allmänintresse som eftersträvas. Förekomsten av höghastighetsnät för elektronisk kommunikation ända fram till slutanvändaren bör främjas samtidigt som teknikneutralitet säkerställs, i synnerhet genom höghastighetsfärdig fysisk infrastruktur i byggnader. Om ledningar dras redan under konstruktionen av byggnaden medför det endast begränsade tilläggskostnader, medan det utgör en betydande del av kostnaderna för utbyggnad av ett höghastighetsnät om man i efterhand utrustar byggnaderna med höghastighetsinfrastruktur; därför bör alla nya byggnader eller byggnader som genomgår omfattande renovering utrustas med fysisk infrastruktur som gör det möjligt att ansluta slutanvändare till höghastighetsnät. För att bygga ut höghastighetsnät för elektronisk kommunikation bör också nya flerfamiljshus, och flerfamiljshus som genomgår omfattande renovering, utrustas med en accesspunkt eller koncentrationspunkt genom vilken leverantören kan få tillträde till nätet i byggnaden. I praktiken betyder detta att byggföretag bör se till att tomma kabelrör tillhandahålls från varje bostadsenhet till en koncentrationspunkt belägen i eller utanför byggnaden. Det kan finnas fall, t.ex. nya enfamiljshus eller kategorier av mer omfattande renoveringsprojekt i isolerade områden, där utsikterna för höghastighetsanslutning på objektiva grunder anses för avlägsna för att motivera merkostnaderna för att utrusta byggnaderna med höghastighetsfärdiga fysiska infrastrukturer och/eller en koncentrationspunkt.

- (27) När leverantörer av allmänna kommunikationsnät bygger höghastighetsnät i ett specifikt område finns det stora stordriftsfördelar om de kan terminera sitt nät i en koncentrationspunkt i en byggnad, oavsett om ägarna, förvaltaren eller de boende uttryckligen har anmält sitt intresse för tjänsten vid den tidpunkten, under förutsättning att inverkan på privat egendom minimeras genom användningen av befintlig fysisk infrastruktur och återställande av det påverkade området. När nätet termineras i koncentrationspunkten är det möjligt att ansluta ytterligare en kund till avsevärt lägre kostnader, genom tillträde till ett höghastighetsfärdigt vertikalt segment inuti byggnaden, där ett sådant redan existerar.
- (28) Med tanke på de sociala vinsterna av e-integration och med beaktande av ekonomiska aspekter av utbyggnaden av höghastighetsnät för elektronisk kommunikation, där det varken finns befintlig passiv eller aktiv höghastighetsfärdig infrastruktur som går fram till slutanvändarnas lokaler eller några alternativ för tillhandahållande av höghastighetsnät för elektronisk kommunikation till slutanvändarna, bör leverantörer av allmänna kommunikationsnät ha rätt att terminera sina nät i privata lokaler på egen bekostnad, när leverantören har fått abonnentens godkännande och under förutsättning att det minimerar inverkan på privat egendom, t.ex. genom att man när så är möjligt återanvänder befintlig fysisk infrastruktur som finns tillgänglig i byggnaden eller säkerställer ett fullständigt återställande av de påverkade områdena.
- (29) Utan att det påverkar de uppgifter som anförtrots de nationella regleringsmyndigheterna i enlighet med unionens regelverk för elektronisk kommunikation bör sådana funktioner som föreskrivs i denna förordning, för att säkerställa konsekventa tvistlösningsbeslut, anförtros åt de myndigheter som utför de uppgifter som anges i artikel 20 i direktiv 2002/21/EG, med beaktande av tillgänglig expertis och garantierna för oberoende och opartiskhet, om inte medlemsstaterna specifikt utsett någon annan. I linje med subsidiaritetsprincipen bör dock inte denna förordning påverka medlemsstaternas möjlighet att fördela regleringsuppgifterna enligt förordningen till de myndigheter som är bäst lämpade för att utföra dem i enlighet med det nationella konstitutionella systemet för tilldelning av behörigheter och befogenheter och med de krav som fastställs i förordningen.
- (30) Oavsett vilket organ som medlemsstaten utser för tvistlösning bör detta säkerställa opartiskhet och oberoende i förhållande till de berörda parterna. De utsedda myndigheterna bör även ha tillräckliga resurser och befogenheter att besluta om påföljder vid överträdelse av de beslut som fattas.
- (31) För att säkerställa att informationspunkterna enligt denna förordning fungerar effektivt bör de medlemsstater som beslutar om att utse andra organ än de nationella regleringsorgan som utför de uppgifter som anges i artikel 20 i direktiv 2002/21/EG säkerställa att det finns tillräckliga resurser och att den relevanta informationen för ett visst område finns tillgänglig hos sådana informationspunkter på optimal aggregeringsnivå där värdefulla effektivitetsvinster kan säkras med tanke på de tilldelade uppgifterna (till exempel fastighetsregistret). I detta hänseende kan medlemsstaterna ta ställning till eventuella synergieffekter och stordriftsfördelar med de gemensamma kontaktpunkterna enligt artikel 6 i direktiv 2006/123/EG av den 12 december 2006 om tjänster på den inre marknaden (tjänstedirektivet), för att bygga vidare på befintliga strukturer och maximera fördelarna för slutanvändarna.
- (32) Eftersom målet med den föreslagna åtgärden, nämligen att främja utbyggnaden av fysiska infrastruktur som är lämpliga för höghastighetsnät för elektronisk kommunikation i hela unionen, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av

medlemsstaterna, och de därför på grund av åtgärdens omfattning och verkningar bättre kan uppnås på unionsnivå, får gemenskapen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.

- (33) Denna förordning står i överensstämmelse med de grundläggande rättigheter och principer som erkänns framförallt i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, i synnerhet rätten till personlig integritet och skyddet av affärshemligheter, näringsfriheten, äganderätten och rätten till ett effektivt rättsmedel. Medlemsstaterna bör tillämpa denna förordning i enlighet med dessa rättigheter och principer.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Syfte och tillämpningsområde

1. Denna förordning syftar till att underlätta och skapa incitament för utbyggnaden av höghastighetsnät för elektronisk kommunikation genom att främja gemensam användning av befintlig infrastruktur och möjliggöra en effektivare utbyggnad av ny fysisk infrastruktur så att sådana nät kan byggas till lägre kostnad.
2. Denna förordning ska omfatta alla bygg- och anläggningsprojekt och all fysisk infrastruktur, enligt definitionen i artikel 2.
3. Denna förordning påverkar inte medlemsstaternas rätt att behålla eller införa bestämmelser i enlighet med unionslagstiftningen som är mer detaljerade än de som fastställs i denna förordning.
4. Denna förordning påverkar inte tillämpningen av direktiven 2002/21/EG, 2002/20/EG, 2002/19/EG, 2002/22/EG och 2002/77/EG.

Artikel 2

Definitioner

I denna förordning ska definitionerna i direktiven 2002/21/EG, 2002/20/EG, 2002/19/EG, 2002/22/EG och 2002/77/EG gälla.

Dessutom gäller följande definitioner:

- (1) *nätoperatör*: leverantör av elektroniska kommunikationsnät och företag som tillhandahåller en fysisk infrastruktur avsedd för tillhandahållandet av: en tjänst för produktion, transport eller distribution av gas, el (inklusive offentlig belysning), uppvärmning, vatten (inklusive bortskaffande eller behandling av avloppsvatten), transporttjänster (inklusive järnvägar, vägar, hamnar och flygplatser).
- (2) *fysisk infrastruktur*: nätelement som rör, master, ledningar, tillsynsbrunnar, manhål, kopplingsskåp, byggnader eller ingångar till byggnader, antenninstallationer, torn och stolpar och tillhörande inrättningar.
- (3) *höghastighetsnät för elektronisk kommunikation*: elektroniskt kommunikationsnät som kan leverera tjänster för bredbandstillgång i hastigheter på minst 30 Mbit/s.
- (4) *bygg- och anläggningsprojekt*: varje resultat av bygg- och anläggningsverksamhet vilket som helhet räcker för att fylla en ekonomisk eller teknisk funktion och involverar ett eller flera element av fysisk infrastruktur.

(5) *offentligt organ*: statlig, regional eller lokal myndighet, organ som lyder under offentlig rätt, sammanslutningar av en eller flera sådana myndigheter eller av ett eller flera sådana organ som lyder under offentlig rätt.

(6) *organ som lyder under offentlig rätt*: varje organ som

a) särskilt har inrättats i syfte att tillgodose behov i det allmännas intresse, utan industriell eller kommersiell karaktär,

b) är en juridisk person, och

c) till största delen finansieras av statliga, regionala eller lokala myndigheter eller av andra offentlighetsrättsliga organ, eller organ vars verksamhet står under kontroll av sådana organ, eller i vars förvaltningsorgan, styrelseorgan eller kontrollorgan mer än hälften av ledamöterna utses av statliga, regionala eller lokala myndigheter eller av andra offentlighetsrättsliga organ.

(7) *fysisk infrastruktur i byggnader*: fysisk infrastruktur vid slutanvändarens lokaler, inklusive element under gemensamt ägande, som är avsedd för att rymma fasta och/eller trådlösa nät, när sådana accessnät kan leverera elektroniska kommunikationstjänster och koppla samman byggnadens koncentrationspunkt med nätets termineringspunkt.

(8) *höghastighetsfärdig fysisk infrastruktur i byggnader*: fysisk infrastruktur i byggnader som är avsedd för att rymma element av höghastighetsnät för elektronisk kommunikation.

(9) *omfattande renoveringsprojekt*: bygg- eller anläggningsprojekt i slutanvändarens lokaler som omfattar strukturella ändringar av den fysiska infrastrukturen i byggnaden och som kräver ett byggnadstillstånd.

(10) *tillstånd*: ett formellt eller underförstått beslut som fattas av en behörig myndighet efter ett förfarande där en person åläggs att vidta åtgärder för att verkställa bygg- eller anläggningsprojekt på lagligt sätt.

Artikel 3

Tillträde till befintlig fysisk infrastruktur

1. Varje nätoperatör ska ha rätt att erbjuda tillträde till sin fysiska infrastruktur för element av höghastighetsnät för elektronisk kommunikation.

2. På särskild skriftlig begäran från ett företag som är godkänt för tillhandahållande av elektroniska kommunikationsnät ska varje nätoperatör vara skyldig att tillgodose varje rimlig begäran om tillträde till dess fysiska infrastruktur enligt rättvisa villkor, inklusive prisvillkor, för utbyggnad av element av höghastighetsnät för elektronisk kommunikation.

3. Varje avslag på en begäran ska baseras på objektiva kriterier som framför allt kan röra

a) lämpligheten hos den fysiska infrastrukturen till vilken tillträde har begärts för sådana element av elektroniska kommunikationsnät som avses i punkt 2,

b) tillgången till utrymme för de element som avses i led a,

c) integriteten och säkerheten för befintliga nät,

d) risken för att de planerade elektroniska kommunikationstjänsterna ska medföra allvarliga störningar för tillhandahållandet av andra tjänster via samma fysiska infrastruktur,

e) tillgången till alternativa metoder för tillträde till fysisk nätinфраstruktur i grossistledet som tillhandahålls av nätoperatören och som är lämplig för tillhandahållandet av höghastighetsnät för elektronisk kommunikation.

Nätoperatören ska ange skälen för varje avslag inom en månad från den skriftliga begäran om tillträde.

4. När tillträde vägras eller en överenskommelse om de specifika villkoren, inklusive priset, inte har nåtts inom två månader från den skriftliga begäran om tillträde har endera parten rätt att hänskjuta ärendet till behörigt nationellt tvistlösningsorgan.

5. Det nationella tvistlösningsorgan som avses i punkt 4 ska, med full hänsyn till proportionalitetsprincipen, utfärda ett tvingande beslut för att lösa den inledda tvisten enligt punkt 4, och även fastställa rättvisa villkor och skäliga priser, när så är lämpligt, inom kortast möjliga tidsram och i vilket fall inom fyra månader, utan att det påverkar den möjlighet som endera part har att föra ärendet till domstol. Det pris som fastställs av tvistlösningsorganet ska beakta vilken inverkan det begärda tillträdet har på den affärsplan som ligger till grund för de investeringar som gjorts av den nätoperatör till vilken begäran riktas, i synnerhet när det gäller nybyggd fysisk infrastruktur som används för tillhandahållande av elektroniska kommunikationstjänster med hög hastighet.

Artikel 4

Öppenhet och insyn när det gäller fysisk infrastruktur

1. För att begära tillträde till fysisk infrastruktur i enlighet med artikel 3 ska varje företag som har tillstånd att tillhandahålla elektroniska kommunikationsnät ha rätt att på begäran, via en central informationspunkt, få tillgång till följande minimiinformation om nätoperatörers befintliga fysiska infrastruktur

(a) lokalisering, rutt och geografisk referens,

(b) infrastrukturens storlek, typ och nuvarande användning,

(c) namn på ägaren eller innehavaren av nyttjanderätten till fysisk infrastruktur samt en kontaktpunkt.

Det företag som begär tillträde ska ange vilket område som är aktuellt för element av höghastighetsnät för elektronisk kommunikation.

Tillgång till minimiinformation avseende det angivna området ska beviljas utan dröjsmål i elektronisk form enligt proportionerliga, icke-diskriminerande och öppet redovisade villkor. Tillgången till minimiinformationen får endast begränsas av den centrala informationspunkten när det anses nödvändigt med tanke på nätens säkerhet och integritet eller drifts- och affärshemligheter.

Den centrala informationspunkten ska se till att tillgång till minimiinformationen enligt denna punkt finns tillgänglig senast den *[Publications Office: please insert the exact date: entry into force of this Regulation + 12 months]*.

2. Vare offentligt organ som på grund av sina uppgifter förfogar över den minimiinformation som avses i punkt 1 i elektroniskt format om en nätoperatörs fysiska infrastruktur ska på elektronisk väg göra denna information tillgänglig för den centrala informationspunkten före den *[Publications Office: please insert the exact date: entry into force of this Regulation + 6 months]*. Alla uppdateringar av minimiinformationen och alla nya sådana uppgifter enligt punkt 1 som erhålls av det offentliga organet ska göras tillgängliga för den centrala informationspunkten inom en månad från mottagandet.

3. Om den minimiinformation som avses i punkt 1 inte innehas av offentliga organ enligt punkt 2 ska nätoperatörer på särskild begäran tillhandahålla den minimiinformation som avses

i punkt 1 om sin fysiska infrastruktur, i elektroniskt format, inom en månad från begäran. Nätoperatören ska till den centrala informationspunkten lämna varje uppdatering av den minimiinformation som tillhandahålls inom en månad från den faktiska ändring av det fysiska nätet som påverkar dessa uppgifter.

4. Om den minimiinformation som avses i punkt 1 inte finns tillgänglig via den centrala informationspunkten ska nätoperatörerna ge tillgång till sådan information på särskild skriftlig begäran från ett företag som har tillstånd att tillhandahålla elektroniska kommunikationsnät. Begäran ska ange vilket område som är aktuellt för att rymma element av höghastighetsnät för elektronisk kommunikation. Tillgång till informationen ska beviljas inom en månad från den skriftliga begäran enligt proportionerliga, icke-diskriminerande och öppet redovisade villkor, utan att det påverkar begränsningar enligt punkt 1.

5. På särskild skriftlig begäran från ett företag som har tillstånd att tillhandahålla elektroniska kommunikationsnät ska nätoperatörerna tillgodose varje rimlig begäran om undersökning på plats av specifika element av deras fysiska infrastruktur. Begäran ska ange vilka element av det berörda nätet som är aktuella för att rymma element av höghastighetsnät för elektronisk kommunikation. Undersökningar på plats ska beviljas inom en månad från den skriftliga begäran enligt proportionerliga, icke-diskriminerande och öppet redovisade villkor, utan att det påverkar begränsningar enligt punkt 1.

6. På särskild skriftlig begäran från ett företag som har tillstånd att tillhandahålla elektroniska kommunikationsnät ska varje nätoperatör tillhandahålla följande minimiinformation avseende pågående eller planerade bygg- och anläggningsprojekt relaterade till den fysiska infrastruktur som omfattas av ett utfärdat tillstånd, som är föremål för ett pågående tillståndsförfarande eller för vilket ett tillstånd väntas lämnas in till de behöriga myndigheterna för tillståndsförfarande inom de närmaste sex månaderna.

- a) lokalisering och typ av projekt,
- b) berörda nätelement,
- c) beräknat datum för inledningen på projektet och projektets varaktighet, och
- d) en kontaktpunkt.

Begäran från ett företag som har tillstånd att tillhandahålla elektroniska kommunikationsnät ska ange vilket område som är aktuellt för att rymma element av höghastighetsnät för elektronisk kommunikation. Nätoperatörerna ska tillhandahålla den begärda informationen enligt proportionerliga, icke-diskriminerande och öppet redovisade villkor, utan att det påverkar begränsningar enligt punkt 1.

7. Nätoperatören kan avslå en begäran enligt punkt 8 om

- nätoperatören har gjort den begärda informationen allmänt tillgänglig i elektroniskt format, eller
- tillgången till sådan information säkerställs via en central informationspunkt.

8. På särskild begäran ska varje nätoperatör ge den centrala informationspunkten tillgång till den minimiinformation som avses i punkt 6.

9. Om en eventuell tvist skulle uppstå i samband med rättigheterna och skyldigheterna enligt punkterna 4–7 ska endera parten ha rätt att hänskjuta tvisten till ett nationellt tvistlösningsorgan. Det organ som ansvarar för tvistlösning ska, med fullt beaktande av proportionalitetsprincipen, utfärda ett tvingande beslut för att lösa tvisten inom kortast möjliga tid och i varje fall inom två månader, utan att det påverkar varje parts möjlighet att föra ärendet till domstol.

10. Medlemsstater får bevilja undantag från skyldigheterna enligt punkterna 1–5 om de befintliga fysiska infrastrukturerna inte anses tekniskt lämpade för att rymma höghastighetsnät för elektronisk kommunikation. Sådana åtgärder ska vara väl motiverade i detta hänseende. De berörda parterna ska ges tillfälle att lämna synpunkter på åtgärdsförslaget inom rimlig tid. Sådana åtgärder ska anmälas till kommissionen.

Artikel 5

Samordning av bygg- och anläggningsprojekt

1. Varje nätoperatör ska ha rätt att förhandla fram avtal om samordning av bygg- och anläggningsprojekt med företag som har tillstånd att tillhandahålla elektroniska kommunikationsnät, med sikte på utbyggnad av element av höghastighetsnät för elektronisk kommunikation.

2. Varje företag som genomför bygg- och anläggningsprojekt som helt eller delvis finansieras med offentliga medel ska tillgodose varje rimlig begäran från företag som har tillstånd att tillhandahålla elektroniska kommunikationsnät avseende utbyggnad av element av höghastighetsnät för elektronisk kommunikation för avtal om samordning av bygg- och anläggningsprojekt, på öppet redovisade och icke-diskriminerande villkor, om detta inte medför några extrakostnader för det ursprungligen planerade bygg- och anläggningsprojektet och om begäran om samordning inkommer så snart som möjligt och i varje fall senast en månad innan det slutliga projektet lämnas till de behöriga myndigheterna för tillståndsförfarande.

3. Om ingen överenskommelse om samordning av bygg- och anläggningsprojekt enligt punkt 2 uppnås inom en månad från den formella begäran om förhandling, har varje part rätt att hänskjuta frågan till det berörda nationella tvistlösningsorganet.

4. Det nationella tvistlösningsorgan som avses i punkt 3 ska, med full hänsyn till proportionalitetsprincipen, utfärda ett tvingande beslut för att lösa den inledda tvisten enligt punkt 3, och även fastställa rättvisa och icke-diskriminerande villkor och priser, när så är lämpligt, inom kortast möjliga tidsram och i varje fall inom två månader, utan att det påverkar varje parts möjlighet att föra ärendet till domstol.

5. Medlemsstaterna får bevilja undantag från skyldigheterna enligt denna artikel för bygg- och anläggningsprojekt av obetydligt värde. Sådana åtgärder ska vara väl motiverade i detta hänseende. De berörda parterna ska ges tillfälle att lämna synpunkter på åtgärdsförslaget inom rimlig tid. Sådana åtgärder ska anmälas till kommissionen.

Artikel 6

Tillståndsförfarande

1. Varje företag som är godkänt för att tillhandahålla elektroniska kommunikationsnät ska på begäran ha rätt att på elektronisk väg via en informationspunkt få tillgång till all information om villkoren och förfarandena för beviljande av de tillstånd för bygg- och anläggningsprojekt som behövs för utbyggnaden av element av höghastighetsnät för elektronisk kommunikation, inklusive alla undantag som är tillämpliga på sådana element när det gäller vissa eller alla tillstånd som krävs enligt nationell lag.

2. Varje företag som har tillstånd för att tillhandahålla elektroniska kommunikationsnät ska ha rätt att på elektronisk väg via den centrala informationspunkten lämna in ansökningar om de tillstånd som krävs för bygg- och anläggningsprojekt för utbyggnad av element av höghastighetsnät för elektronisk kommunikation. Den centrala informationspunkten ska underlätta och samordna tillståndsförfarandet. Den ska i synnerhet se till att ansökningarna

vidarebefordras till alla behöriga myndigheter som är involverade i de tillståndsförfaranden som är tillämpliga på de berörda bygg- och anläggningsprojekten och övervaka att de tidsfrister som gäller enligt punkt 3 följs.

3. De behöriga myndigheterna ska bevilja eller avslå tillstånd inom sex månader från det att en begäran inkommit, utan att det påverkar andra särskilda tidsfrister eller skyldigheter som fastställs för ett korrekt genomförande av de förfaranden som är tillämpliga på tillståndsförfarandet i enlighet med nationell lagstiftning eller unionslagstiftning. Varje avslag ska vara väl motiverat baserat på objektiva, öppet redovisade, icke-diskriminerande och proportionerliga kriterier.

4. Varje företag som har tillstånd att tillhandahålla elektroniska kommunikationsnät och som har lidit skada till följd av att de tillämpliga tidsfristerna enligt punkt 3 inte följs ska ha rätt att få ersättning från den behöriga myndigheten för den skada som åsamkats, i enlighet med nationell lag.

Artikel 7

Utrustning i byggnader

1. Alla nybyggda byggnader där slutanvändaren har sina lokaler, inklusive element under gemensamt ägande, för vilka ansökningar om byggnadstillstånd har lämnats in efter den [Publications Office: please insert the exact date of the entry into force of this Regulation] ska vara utrustade med höghastighetsfärdig fysisk infrastruktur i byggnaden fram till nätanslutningspunkterna. Samma skyldighet gäller för omfattande renoveringsprojekt för vilka ansökningar om byggnadstillstånd har lämnats in efter den [Publications Office: please insert the exact date of the entry into force of this Regulation].

2. Alla nybyggda flerfamiljshus, för vilka ansökningar om byggnadstillstånd har lämnats in efter den [Publications Office: please insert the exact date of the entry into force of this Regulation] ska vara utrustade med en koncentrationspunkt, belägen inuti eller utanför byggnaden, som är tillgänglig för leverantörer av kommunikationsnät, varigenom anslutning till höghastighetsfärdig inbyggd infrastruktur tillhandahålls. Samma skyldighet gäller för omfattande renoveringsprojekt som avser flerfamiljshus och för vilka ansökningar om byggnadstillstånd har lämnats in efter den [Publications Office: please insert the exact date of the entry into force of this Regulation].

3. Medlemsstaterna får bevilja undantag för kategorier av byggnader, i synnerhet enfamiljshus, eller omfattande renoveringsprojekt, från skyldigheterna enligt punkterna 1 och 2 när kostnaderna för att fullgöra dessa skyldigheter är oproportionerligt höga. Sådana åtgärder ska motiveras väl. De berörda parterna ska ges tillfälle att lämna synpunkter på åtgärdsförslaget inom rimlig tid. Sådana åtgärder ska anmälas till kommissionen.

Artikel 8

Tillträde till utrustning i byggnader

1. Leverantörer av allmänna kommunikationsnät ska ha rätt att terminera sitt nät i koncentrationspunkten, om leverantören på egen bekostnad minimerar inverkan på den privata egendomen, för tillträde till höghastighetsfärdig fysisk infrastruktur i byggnader.

2. Leverantörer av allmänna kommunikationsnät ska ha rätt att få tillträde till befintlig höghastighetsfärdig fysisk infrastruktur i byggnader enligt skäliga villkor om duplicering är tekniskt omöjlig eller ekonomiskt ineffektiv. Innehavaren av en nyttjanderätt för inbyggd fysisk infrastruktur ska bevilja tillträde enligt icke-diskriminerande villkor.

3. När ingen överenskommelse om tillträde enligt punkterna 1 eller 2 nås inom två månader från den formella begäran om tillträde, ska varje part ha rätt att hänskjuta frågan till det behöriga nationella tvistlösningsorganet för att bedöma efterlevnaden av kraven enligt dessa två punkter. Det nationella tvistlösningsorganet ska, med fullt beaktande av proportionalitetsprincipen, utfärda ett tvingande beslut för att lösa tvisten inom kortast möjliga tidsram och i varje fall inom två månader, utan att det påverkar varje parts möjlighet att föra ärendet till domstol.

4. Om det inte finns någon höghastighetsfärdig infrastruktur i byggnader som är tillgänglig ska varje leverantör av allmänna kommunikationsnät ha rätt att terminera sin nätutrustning i lokalerna hos en abonnent på en elektronisk kommunikationstjänst med hög hastighet, under förutsättning att abonnenten samtycker, om leverantören på egen bekostnad minimerar inverkan på den privata egendomen.

Artikel 9 *Behöriga organ*

1. Den nationella regleringsmyndighet som utför de uppgifter som anges i artikel 20 i direktiv 2002/21/EG ska fylla funktionen som nationellt tvistlösningsorgan enligt artiklarna 3.4, 4.9, 5.4 och 8.3, om inte medlemsstaten utser andra behöriga organ.

2. Eventuella andra nationella tvistlösningsorgan som utses av medlemsstaterna i enlighet med punkt 1 ska vara juridiskt och funktionellt fristående från alla nätoperatörer. Tvistlösningsorganet ska ha befogenhet att besluta om ändamålsenliga effektiva, proportionerliga och avskräckande påföljder för nätoperatörer som inte fullgör sina skyldigheter enligt de beslut som fattas under tvistlösningen.

3. Den nationella regleringsmyndighet som utför de uppgifter som anges i artikel 20 i direktiv 2002/21/EG ska fylla funktionen som central informationspunkt enligt artiklarna 4 och 6, om inte medlemsstaten utser andra behöriga organ.

4. Om en annan central informationspunkt utses av medlemsstaten i enlighet med punkt 3 ska denna informationspunkt ha befogenhet att besluta om ändamålsenliga effektiva, proportionerliga och avskräckande påföljder för nätoperatörer som inte fullgör sina skyldigheter enligt artikel 4.3 och 4.8.

5. Medlemsstaterna ska meddela kommissionen identiteten på varje behörigt organ som utses i enlighet med denna artikel för att utföra en uppgift enligt denna förordning senast den [Publications Office: please insert the exact date: entry into force of this Regulation] och alla ändringar avseende det behöriga organet ska meddelas innan en sådan utnämning eller ändring börjar gälla.

6. Beslut som fattas av ett behörigt organ enligt denna artikel ska kunna överklagas i domstol i enlighet med nationell lagstiftning.

Artikel 10 *Översyn*

Kommissionen ska lägga fram en rapport till Europaparlamentet och rådet senast den [Publications Office: please insert the exact date: entry into force of this Regulation + 3 years] om genomförandet av denna förordning. Rapporten ska innehålla en sammanfattning av effekterna av åtgärderna enligt denna förordning och en bedömning av utvecklingen mot målen.

Artikel 11
Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande

På rådets vägnar
Ordförande